

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR) va derula în perioada 20 februarie - 1 mai 2009 concursul național de eseuri și artă grafică „1989, poarta către Libertate?”

Concursul, ajuns la a III-a ediție, este destinat elevilor din clasele V-XII și este organizat în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării și Inovării. Scopul acestui concurs este acela de a crește interesul copiilor și tinerilor pentru istoria recentă a României, determinându-i să reflecteze asupra naturii totalitare și represive a regimului comunist din România, precum și asupra schimbării aduse de anul 1989 în viața românilor. Astfel, luând în considerare importanța cunoașterii evenimentelor din 1989, îi rugăm pe tineri să-și dovedească creativitatea prin modul în care ei percep acest episod și urmările lui asupra evoluției și dezvoltării societății românești.

Materialele participante la concurs sunt publicate în Revista GEMINA (Revista cercului de Istorie din CNDV), în numărul din mai 2009. Revista este "sub tipar", urmând să apară zilele acestea. Noi o să vă prezentăm cele patru lucrări participante la concurs ale elevilor de la CNDV Sighet.

În continuare vă prezentăm lucrarea "1989: Poarta spre libertate" - Marchiș Florina clasa a XI-a G. Profesor coordonator Vescan Horațiu.

Strada era cufundată în întuneric. Zgomotul ghetelor pe dalele de piatră a străzii duceau prin beznă densă, către una din casele situate la stradă. Era o casă înaltă, specifică acelei regiuni, cu o poartă pe măsura casei, dar foarte îngustă.

□□□□□□□□□□-***Hai, mai repede, ca întârziem....șopti o voce gravă masculină.***

□□□□□□□□□□-*Dar iubitele...uite ce seară frumoasă e.Hai sa ne plimbăm sub clar de lună,și să nu uităm această seară,șopti la rându-i vocea feminină,care îl trase pe însoțitorul ei cu fața catre ea.Încerca din răputeri să-i arboreze acea privire care știa că-l înmuia.Dar încercarea eșuase.*

□□□□□□□□□□-*Iubito,crede-mă,că n-ai să uiți nici această seară.Gândește-te puțin.Este șansa noastră.Este poarta noastră spre libertate.*

□□□□□□□□□□*Se apropie ușor de ea,o strânse în brațe,o sărută pe obraz și deschise poarta.*

□□□□□□□□□□-*Hai să încercăm să facem cât mai puțină gălăgie,spuse Octavian.O trase ușor de mână în interiorul curții,iar pe iarba umedă alergară până în spatele casei,unde,intrară într-un mic garaj cu scânduri șubrede și putrede,dar asta se pare că nu-i oprea pe tinerii agitați.Odată intrați în această încăpere,doar o mare perdea groasă și neagră le mai stătea ca impediment între ei și grupul de studenți care ascultau cu atâta nerăbdare postul de radio Europa Liberă.*

□□□□□□□□□□-*Hei,bine ați venit!Chiar acum începe,spuse cu entuziasm unul dintre bunii lor prieteni.Am crezut ca nu mai ajungeți.*

□□□□□□□□□□-*Scuză-ne ,prietene!ne-a răpit luna puținintel,replică Octavian.*

□□□□□□□□□□-*Oh,acum înțeleg.*

□□□□□□□□□□-*Șșș.Începe.spuse una dintre prezenți.Erau în total către treizeci,și fiecare se înghesuia cât mai aproape de micul aparat ca să audă recente știri despre soarta regimului comunist din alte țări europene.Mormăieli pline de încântare veneau din partea lor auzind vestea prăbușirii celor mai multe conduceri comuniste din diferite țări.*

Doar o singură persoană ședea cât mai departe de grup,plină de frământări.Trebuia să facă ceva,dar nu știa ce e mai corect... să fugă împreună cu Octavian,să le spună și celorlalți pierzând încrederea lor în ea pentru totdeauna.Era atât de confuză și se simțea atât de rău.”Octavian”șopti ea.Simțea cum lumea i se duce din fața ochilor,cum totul dispare,dar totuși se îmbină.Totul...Miros de lemn putrezit,mormăieli,oftări și exclamări de bucurie,culori multe care se amestecau ca într-o iluzie fără capăt.Dar dincolo de toate acestea, o mână puternică,care o cuprinse de spate,una de sub genunchi și un piept pe care își poate răzima capul.Când în sfârșit,toate acele simțuri haotice luară capăt,simți aerul rece și curat de afară.O apă cristalină,îi căzu din mâna băiatului pe față și i se răsfiră în părul brunet și bogat.Își pipăi burta mare.Era un gest inconștient,pentru siguranță. Se simțea mai bine,văzând chipul iubit în față.Dar binele dispăru într-un singur moment.

O singură împușcătură transformă totul în agitație extremă.Octavian se ridică dintr-o singură mișcare și își mări ochii de groază la auzul acelui glonț care se fixa parcă adânc în capul lui,cu acel sunet țiuitor și totodată vid.

-Octavian,stai.izbucni ea.Nu pleca!Lacrimile șiroiră pe fața cuprinsă de regrete, udându-i mai tare obrajii proeminenți.

-Ce e cu tine?Ce se întâmplă?

-Ține-mă de mână,te rog,spuse ea plângând în continuare.Nu pleca.

-Adriana?!Stii ceva despre toate aceste zgomote?Spune!Spune că nu știi nimic....te rog. spuse el uitându-se cu durere în ochii aceia plini de lacrimi care ascundeau un lucru atât de evident.

Gândurile i se încâlceau în mod inevitabil gândindu-se la persoana care tocmai făcuse lucrul cel mai oribil din viața ei.Cum a putut face așa ceva?Să se autodenunțe?I se părea că făcuse ceva greșit pentru că ascultase un nenorocit de radio?Femeile astea... spuse el fără să-și dea seama.Dar acum nu mai putea să stea înțepenit uitându-se când la ea,când la putrezitul de garaj.Trebuia să plece.

Adriana privea pașii lui precauți îndreptându-se spre locul în care tocmai șezuse mai anterior.Era incapabilă să se mai miște sau să scoată un cuvânt.Era vlăguită.Spera să nu-și piardă și ultima fărâmbă de demnitate în fața celui pe care îl iubea.

□ □ □ □ □ □

Sever Filipescu se plimba agitat în biroul lui.Gândul îi sărea la fiul lui.Era atât de contrariat de comportamentul fiului său.Era nervos și asta se citea clar pe fața lui.Își turnă într-un pahar coniac și se trânti obosit în fotoliul greu, tapițat cu piele și confortabil.

-Tinerii ăștia nesimțiți!Nu mai au nici un respect față de cei în vârstă și care le-au dat viață.Pe vremea mea,vorba părinților era lege!Auzi la el...vrea să protesteze!Se întoarce el acasă...!Da!Un râs puternic se reverbera până dincolo de pereții biroului.Dar în spatele acelui râs,poate chiar forțat,mintea îi lucra febril. O fată denunțase Securității gruparea de studenți din care face parte pe motiv că au gânduri de răsturnare a regimului comunist.Poate că și fiul lui, Ștefan face parte dintr-un astfel de grup.Nu știa ce să mai creadă.Poate dacă relația dintre ei era mai strânsă.Poate dacă i-ar fi acordat mai multă atenție fiului său decât blestematului ăștia de regim, iar fi spus cum stă de fapt trebuia cu conducerea țării. Că de fapt până la urmă e inevitabilă căderea comunismului cu intervenția sau fără intervenția sa.

Mâinile îi tremurau ușor de nervi,dar asta nu-l împiedică să-și aprindă o țigară.În timp ce bea din coniac îi plăcea să tragă din țigară ,iar apoi să expire acel fum în pahar.Îi placea amestecul acela dintre lichid și fum.Îi plăcea mirosul lor,acele valuri care se comportau ca oceanul sub puterea vântului, respectiv a fumului gri și haotic.Le adora.Le adora pentru că îl linișteau. Era ca un anestezic.

Un ciocănit se auzi în ușa încăperii.

-Intră,spuse omul cufundat în gânduri.Persoana își miji ochii de după ușă și păși în încăpere.

-Să trăiți,tovarășe colonel Filipescu! mă scuzați că vă deranjez la ora aceasta,dar am vești importante.

-Hai,zi,că deja m-ai deranjat,spuse vocea din fotoliu.Ce-i cu agitația asta?

-După cum bine știți,tovarășe colonel Filipescu,în această noapte am întreprins acea acțiune în cazul acelor studenți.Sunt sigur eu că puneau ei ceva la cale dar nu știu ce...spuse nou-venitul,gândind parcă doar pentru el.

-Tovarășe Andreescu,te afli aici să-mi relatezi cele petrecute sau ceea ce gândește mintea ta?

-Să trăiți tovarășe,nu...deci cum spuneam,avem o problemă.

-Nu mă mai ține atâta tovarășe,și spune odată.

-I-am prins pe cei prezenți acolo,doar unul a fost rănit,dar problema e că n-avem cu ce să-i acuzăm...

-Cum n-aveți cu ce să-i acuzați?Ce făceau,tovarășe,dacă n-aveți de ce să-i acuzați?

-Ascultau radio Europa liberă,tovarășe.

-Atunci îi acuzi că sabotau împotriva regimului,și că organizau posibile revoluții.

-Susțin toți că în momentul în care s-au întâlnit acolo ca amici,radio-ul era deja pornit.

-Era pornit?Așa deci?Tovarășe Andreescu parcă n-ai avea cap....nu poți,te-ajutăm;nu știi, te-nvățăm;nu vrei, te obligăm.

-Știu tovarășe colonele,le-aș fi arătat și eu niște atenție cu picioarele și pumnii,dar din păcate mai este o mică problemă.

-De jumate de oră tot te ascult tovarășe și tot nu ai ajuns la mijlocul subiectului.Spune odată!!!ridică vocea colonelul.

-Da tovarășe.Problema principală e că au un susținător aparte...care din păcate e fiul dumneavoastră tovarășe.

-Cum!?!Fiul meu?Să le dai drumul imediat îți ordon!Ai spus ceva de un rănit...e fiul meu?

-Nu tovarășe!

-Să le dai drumul imediat,și să n-aud o vorbă pe chestiunea aceasta!S-a înțeles?

-Da,să trăiți!

-Și să-mi aduci tu personal fiul acasă.S-a înțeles?

-Da,să trăiți!

-Poți să pleci.

-Să trațiți tovarășe,noapte bună!

Colonelul își reîncepu marșul în odaie cu o nouă țigară aprinsă.Cu mințile mai tulburi,și cu fața mai obosită ca niciodată.Simți că imbatrânise.

□ □ □ □ □ □

Iarba era udă,dar se simțea în siguranță.Octavian dormea cu ea în brațe.Acum nu mai era nici un sunet care să-i bruieze starea proastă în care se afla,doar un ușor scârțâit al găleții din fântâna de alături.Încerca să se ridice în fund dar nu reușise,nu vroia să-l trezească încă pe el.Dar uitându-se la el,constata că nu dormea,ci se uita la ea.

-De când ești treaz?spuse Adriana timid.

-De câteva minute.Mă uitam la tine cum dormi.întinse o mână și o mângâie pe față.

-Nu ești supărat pe mine?se uită ea cu teamă în ochii lui.

-Firește că sunt.Dar răul a fost făcut.Nu mai am nimic altceva ce spune.Dar nu înțeleg cum ai putut face una ca asta.se ridică și se uită sfidător la ea.De ce!?!strigă el,dar coborî din nou tonul când văzu că iubita lui începe a plânge.Hai,gata nu plânge...se aplecă din nou și o mângâie din nou pe față.

-Iubitule...m-am temut și încă mai mă tem,spuse ea încercând să-și revină...

-De ce te temi?

-Mă tem pentru viața lui...puse ea mâna pe burtă,și pentru viața noastră.De aceea am făcut-o!Nu vreau să crească la fel ca mine,fără părinți!!!

-Iubit-o crede-mă,n-o să rămână singur,fără părinți.Iar noi doi nu vom fi niciodată despărțiți,nici chiar de cea mai mare putere din lume,spuse el și o cuprinse ușor în brațe.

-Promite-mi,promite-mi , strigă Adriana scuturându-l de umeri,promite-mi că dacă se va întâmpla ceva cu mine,copilul meu va avea o mamă.

-Adriana cum poți să spui așa ceva?Cum să pățești ceva?Taci!

-Promite-mi!!!

-Bine,îți promit.

-Așa,acum spune-mi ce s-a întâmplat cu ceilalți,murmură fata lăsându-și capul în jos rușinos.

-Nu știu. Vera a fost împușcată ușor în umăr, restul au fost legați și duși. Altceva nu mai știu. Vor scăpa ei cumva, sunt sigur. Mai ales că-l avem pe Filipescu. Dar deja sunt toate puse la punct. Vom ieși în stradă, spuse Octavian cu un glas sigur și ochi visători. Vom protesta.

□ □ □

-De ce ai făcut una ca asta nemernicule!?! strigă din tot pieptul colonelul Filipescu. Fața îi era roșie de furie, ochii îi ieșeau din orbite, iar dinții îi scrâșneau sub orice cuvânt pe care îl rostea, mâna îl durea încă de la prima palmă pe care i-a dat-o în viața sa fiului său. Credeam că sorăta va fii aceea care îmi va face probleme, dar văd că e invers!!! Pleacă din fața mea! Să nu te mai văd niciodată!

-Dar ,tată.....

-Să n-aud nici un dar, pleacă! cu mâinile încleștate de furie apucă paharul cu coniac de pe birou și-l aruncă în ușa în urma fiului său.

În orașe domnea panica. Oamenii nu știau ce să mai facă: să se ascundă cât mai bine, sau să fugă cât mai departe. Vremurile tulburi erau caracterizate de acea diversiune maximă care era aplicată în toată România. Zvonurile împânzeau toată țara, cum că apele sunt otrăvite și multe altele menite să sperie cetățenii. Și să-i constrângă prin frică, pentru ca nu cumva să acționeze împotriva regimului. Telefonele erau bruiate neacordând oamenilor din diferite regiuni nici măcar un aliat virtual. Erau speriați, bănuitori și marcați de toate acele evenimente. Magazin după magazin își puneau zabrele și bucăți de tablă pe

ferestre și uși, clienții fiind scoși din aceste locuri, unul câte unul. Era o mare nebuloasă.

În 21 decembrie, prind culoare manifestațiile de protest în care se spera atât de mult. Sute de studenți au ieșit în stradă cu steagul României decupat fiind de stema comunistă. Din ordinul preamăritului tovarăș Ceaușescu, Armata și Securitatea trebuie să reprime aceste manifestații ale elementelor retrograde și dacă sunt nevoiți chiar să înăbușe această revoltă în sânge.

Sute de oameni zăceau morți pe bulevardele largi ale orașului, iar dacă nu chiar morți, grav răniți pe calea morții. Clădirile ardeau, un zgomot infernal de arme uzate se alătură văităturilor oamenilor nevinovați cazuți din dragostea lor pentru țară, libertate și drepturile lor cetățenești. Un glas înecat de fumul de alături striga fervent un nume „Octavian, Octavian”. Durerea o răpunea dar nu putea să lase să se întâmple lucrul acesta, copilul ei trebuia să se nască. Trebuia. Durerea o trăgea în jos, dar continua să se târască pe jos... sângele curgea încet și fierbinte pe piept. Rana se întindea chiar deasupra inimii, dar asta parcă o silea mai mult să reușească. Inima-i se strânse în piept când auzi zgomotul unor picioare care alergau spre ea, dar silueta era cunoscută. Era el. Reușise.

-Adriana!!! țipă el și alergă mai repede spre ea. Nu știa ce să facă, cum să o ajute. Adriana, să nu mori, mormăi el, să nu mori. Lacrimile îi inundară ochii mari și căprui.

-Bineînțeles că n-am să mor, șopti ea cu un glas scăzut. Octavian, ascultă-mă cu atenție. Spitalul Municipal e două străzi mai încolo, dacă o iei la dreapta. Știi unde, nu?

-Da știu unde e. Te rog rezistă, spuse el sărutând-o dulce pe tâmplă.

-Octavian, ascultă-mă... vreau să nasc... azi. Ajută-mă. Și leșină.

Când în sfârșit sleit de toate puterile Octavian ajunse la ușa spitalului, nu fusese primit cu prea multă bucurie. Coridoarele erau pline de răniți cuprinși de dureri groaznice, doar cu preabunăvoința unei asistente mai bătrâne care îi prezentă doctorilor drept rude mai îndepărtate, Adriana fu dusă la operație. Momentele erau critice, dar doctorii puteau salva

doar o viață.Și asta depindea doar de Octavian.

Simțea că ceva o împingea să facă ceva,să spună ceva,dar nu știa dacă va reuși..

-Octavian...

-Da iubito,sunt aici.

-Îl vreau,șopti ea din adâncul pieptului ei,eu mi-am dus la sfârșit treaba.Este lupta mea.Este victoria mea.Îl vreau Octavian,îl iubesc cum te iubesc pe tine,și îl vreau.Vreau să-l vezi cum crește mare,și cat de mult seamănă cu mine,vreau să-l iubești la fel de mult pe cât mă iubești.Vreau să-i oferi o mamă,ceea ce mama lui n-a avut .Îl vei da numele de Victor sau Victoria.Promite-mi...

-Îți promit,îi răspunse el cu ochii în lacrimi.

-Te iubesc....mâna ei julită îi căzu din mâna bărbatului și leșină din nou.

-Băieți!strigă unul din doctori.La treabă!Viitorul tată fu împins pe hol unde să dea și el o mână de ajutor celor în dureri,holul devenind un loc unde suferă cei răniți fizic cât și sufletește.

□ □ □ □ □ □

În fața șemineului bătrânul se legănă fără oprire. Fața îi era schimonosită de ridurile vieții. Riduri de bătrânețe, riduri de probleme, riduri de mâhniri și regrete. Reflecția flăcărilor focului îi reliefau singura trăsătură care sugera blândețe: ochii. Într-un șir fără de capăt bolborosea cuvinte neînțelese de copilul care-l privea atent. Cuvinte care exprimau regrete, cuvinte pline de durere, care trebuiau spuse înainte de a fi prea târziu.

-Tată?

-Da, Victor?

-Ce a pățit bunicul?

-Vezi, tu bine Victor, veni Octavian și-l luă în brațe, privind amândoi la bietul om. Bunicul tău l-a renegat pe Ștefan, fratele mamei tale, i-ar când a vrut să-și ceară iertare a fost prea târziu. La găsit mort în bătaia armelor colegilor săi de muncă. Octavian îl privi compătimitor pe bătrânul care-și cerea acum iertare unei persoane invizibile, dar atenția îi fusese distrasă de copilul din brațele sale.

-Tată?

-Da, Victor?

-Ce înseamnă „renegat”?

-Uite o întrebare excelentă pentru mama ta, se aplecă și îi dădu drumul fiului său, privind-l mândru.

-Mara? unde ești?

-Mami,unde ești?

-Aici,răspunse o față cu un zâmbet radiant, încadrată de bucle grele și negre,care tocmai ieșise de după ușa bucătăriei.